

MENYSPREU DELS FEBLES
DISCIPLINA
RACISME
OPRESSIÓ
GENOCIDI
DICTADURA

LA MAJORIA DE GENT ENTÉN EL FEIXISME COM UN FENOMEN NEGATIU, GAIREBÉ SINÒNIM DE «MALDAT».

QUAN SENTIM LA PARAULA «FEIXISME», SOVINT ENS IMAGINEM MANÍACS ODIOSOS QUE NOMÉS VOLEN FER MAL ALS ALTRES.

PERÒ TAMBÉ SABEM QUE, DURANT EL PERÍODE D'ENTREGUERRES, ELS RÈGIMS FEIXISTES VAN FER UNES QUANTES COSES QUE AVUI DIA MOLTS CONSIDERARIEN POSITIVES:

VAN CREAR UN ESTAT DE CAIRE SOCIAL, VAN CONSTRUIR INFRAESTRUCTURES I VAN IMPULSAR UN CERT ESPERIT DE COMUNITAT. VAN MILLORAR L'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA, VAN DONAR SUPORT A LA LLUITA CONTRA EL CÀNCER I MIRAVEN DE COMBATRE L'ATUR I LA POBRESA. PERÒ... AQUESTS SÓN ELS VALORS FEIXISTES?

EN AQUEST CÒMIC, LA HISTORIADORA LENA BERGGREN ENS EXPLICARÀ QUÈ ÉS EL FEIXISME.

FOTO 1 (SEGUIDORES DE HITLER, 1938)

PERÒ,
ABANS,
REPASSEM
ALGUNS
MOMENTS
HISTÒRICS.

23 DE MARÇ DE 1919:
L'EXSOCIALISTA BENITO MUS-
SOLINI PARTICIPA EN UNA
TROBADA A MILÀ, ITÀLIA.

DURANT AQUESTA TROBADA, ES CREA UN NOU MOVI-
MENT POLÍTIC: ELS GRUPS ITALIANS DE COMBAT.

FASCI ITALIANI DI COMBATTIMENTO!

LA PARAULA «FASCI» VE DE
«FASCES», QUE VOL DIR
«FEIX» O «MANAT».

1919-1921: ELS QUI S'AFILIEN AL MOVIMENT S'ANO-
MENEN «FEIXISTES». ENCARA NO TENEN CAP PRO-
GRAMA POLÍTIC DEFINIT, SINÓ QUE SORGEIXEN COM
UN CONTRAMOVIMENT ENFOCAT A COMBATRE UN
SOCIALISME CADA COP MÉS FORT.

ENTRE ELS FEIXISTES HI HA MOLTS SOLDATS JOVES
QUE HAN TORNAT DE LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL.
D'IDEES NACIONALISTES I AMB UNA VISIÓ ROMÀNTICA
DE LA VIOLÈNCIA, ESTAN DESCONTENTES DEL DESEN-
LLAÇ DE LA GUERRA I VOLEN CONTINUAR LLUITANT
PEL SEU PAÍS.

A RÚSSIA ELS COMUNISTES HAN FET LA REVOLUCIÓ
I LES ELITS ITALIANES TENEN POR DEL QUE ANO-
MENEN «EL PERILL ROIG». ÉS PER AIXÒ QUE MOLTS
EMPRESARIS FINANCEN EL NOU PARTIT FEIXISTA, QUE
NO DUBTA D'ATACAR ELS MOVIMENTS D'ESQUERRA
AMB MOLTA VIOLÈNCIA.

1921-1922: SÓN ANYS EN QUÈ, A ITÀLIA, LA SITUA-
CIÓ SEMBLA DE GUERRA CIVIL. ELS «SQUADRISTI»,
GRUPS FEIXISTES PARAMILITARS, AGREDEIXEN I ASSAS-
SINEN SOCIALISTES, AMENACEN PERIODISTES I INCEN-
DIEN NOMBRESES REDACCIONS DE DIARIS I IMPREMTES.

1922: ELS FEIXISTES ESTAN DECIDITS A PRENDRE
EL PODER PER LA FORÇA, PERÒ, DESPRÉS D'ARRIBAR
A UN ACORD AMB L'ELIT POLÍTICA, MUSSOLINI ÉS
NOMENAT PRIMER MINISTRE PER LA VIA LEGAL I ES
FORMA UN GOVERN DE COALICIÓ FEIXISTA-LIBERAL.

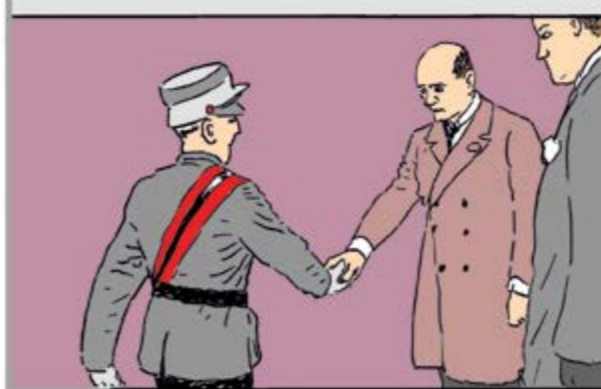

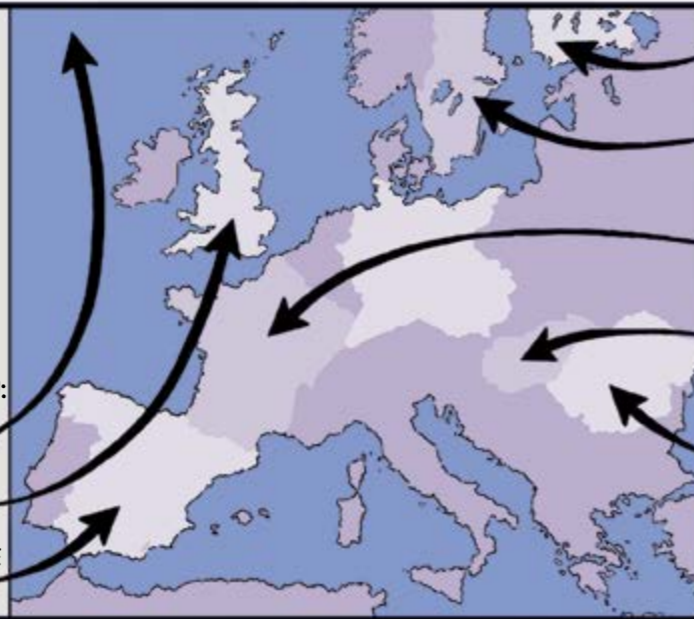
FOTO 2 (EL REI D'ITÀLIA SALUDA MUSSOLINI).

1923: A MUNIC, ALEMANYA, UN MOVIMENT SEMBLANT,
EL NAZI, INTENTA ACONSEGUIR EL PODER AMB UN
AIXECAMENT ARMAT. EL COP FRACASSA I HITLER, A QUI
ALGUNS ANOMENEN «EL MUSSOLINI D'ALEMANYA», ÉS
EMPRESONAT.

A PART D'AQUESTS MOVIMENTS QUE SORGEIXEN A ITÀLIA I A ALEMANYA, DURANT ELS ANYS VINT I TRENTA DEL SEGLE PASSAT, ALTRES DE SIMILARS VEUEN LA LLUM A GAIREBÉ TOTS ELS PAÏSOS EUROPEUS, I TAMBÉ ALS ESTATS UNITS, EL CANADÀ I AMÈRICA LLATINA.

UNS QUANTS EXEMPLES SÓN:
 • ELS CAMISES GRISES, A ISLÀNDIA
 • LA BRITISH UNION OF FASCISTS, A GRAN BRETANYA
 • LA FALANGE ESPAÑOLA DE LES JONS, A ESPANYA

- EL MOVIMENT LAPUA, A FINLÀNDIA
 - EL NOU MOVIMENT SUEC, A SUÈCIA
 - EL PARTI SOCIAL FRANÇAIS, A FRANÇA
 - EL PARTI DE LA CREU FLETXADA, A HONGRIA
 - LA GUÀRDIA DE FERRO, A ROMANIA
- I MOLTS MÉS...

1926: MUSSOLINI, «IL DUCE» (EL LÍDER), COMENÇA A ESTABLIR UNA DICTADURA FEIXISTA A ITÀLIA. S'ILLEGALITZEN TOTS ELS ALTRES PARTITS I EL PROGRAMA POLÍTIC DEL FEIXISME S'IMPLANTA A MARXES FORÇADES.

1932: ELS NAZIS CANVIEN DE TÀCTICA I INTENTEN ACONSEGUIR EL PODER PER LA VIA DEMOCRÀTICA. AQUEST ANY SE CELEBREN DIFERENTS ELECCIONS. ELS NAZIS ACONSEGUIXEN EL 37,4% DELS VOTS I ESDEVENEN EL PARTIT MAJORITARI DEL REICHSTAG, EL PARLAMENT ALEMANY.

1933: HINDENBURG, PRESIDENT DE LA REPÚBLICA, NOMENA LEGALMENT HITLER COM A CANCELLER AL CAPD'AVANT D'UN GOVERN DE COALICIÓ ENTRE EL PARTIT NAZI (NSDAP) I L'ULTRACONSERVADOR PARTIT NACIONAL DEL POBLE ALEMANY.

COMENÇA DE MANERA IMMEDIATA UNA VIOLÈNCIA BRUTAL I SISTEMÀTICA CONTRA OPOSITORS POLÍTICS I JUEUS, OBJECTE DE VEXACIONS I PERSECUCIONS CONTINUADES. EL TERROR S'ORGANITZA SOBRETOT DES DE DALT, PERÒ TAMBÉ EL PROVOQUEN DE MANERA ESPONTÀNIA I DESCONTROLADA GRUPS DE NAZIS FANÀTICS.

AQUELL MATEIX ANY, ELS NAZIS ABOLEIXEN LA DEMOCRÀCIA PARLAMENTÀRIA I INSTAUREN UNA DICTADURA.

ELS NAZIS ACONSEGUIXEN EL

37,4

PER CENT!

DELS VOTS EN UNES ELECCIONS DEMOCRÀTIQUES

PERÒ, QUINES SÓN LES IDEES POLÍTiques QUE ATRAUEN TANTA GENT?